

พระราชกฤษฎีกา

ว่าด้วยการจัดซื้อที่ดินและสิ่งหาปริมาณอื่น
เพื่อตัดถนนจากแม่น้ำเจ้าพระยาที่บางขวางขึ้นไปถึงวัดลานบัว
จังหวัดนนทบุรี

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอภยวชิราวุธเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้า ๆ ให้ประกาศจงทราบทั่วกันว่า ทรงพระราชดำริเห็นสมควรให้ตัดถนนในจังหวัดนนทบุรี เพื่อให้การจราจรทางบกสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

LIRT

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศพระราชกฤษฎีกา
ไว้มีข้อความดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ ให้กระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าหน้าที่จัดการตัด
ถนน ๑ สาย มีเขตต์แนวทางดังจะกล่าวต่อไปนี้

ตั้งต้นแต่แม่น้ำเจ้าพระยาตำบลบางขวางอันเป็นที่ตั้งศาลา
กลางจังหวัดนนทบุรีไปถึวัดลานบัว เป็นถนนขนาดกว้าง ๒๐
เมตร ยาวประมาณ ๑,๘๐๐ เมตร

มาตรา ๒ เมื่อได้ประกาศพระราชกฤษฎีกานี้แล้ว ให้
เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ทำถนนจัดการปักกรวยถนนสายนี้ตาม
เขตต์แนวทางซึ่งกำหนดไว้ในมาตรา ๑ และตามแนวประเมิน
ดังได้หมายไว้ในแผนที่ต่อท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ และห้าม
มิให้ผูหนึ่งผู้ใดปลูกสร้างโรงเรือนหรือทำการอย่างหนึ่งอย่างใด
ลงในที่ดินภายในเขตต์นั้น นอกจากจะได้รับอนุญาตเป็น
ลายลักษณ์อักษรจากเจ้าพนักงาน

เมื่อเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ได้ลงมือจัดการปักกรวยแล้ว ให้
กรรมสิทธิในที่ดินภายในเขตต์ที่ได้ปักกรวยไว้แล้วนี้กลับคืน
มาเป็นของรัฐบาล และเจ้าพนักงานมีอำนาจที่จะเข้ายึดถือ
ครอบครองจัดการทำถนนได้ทันที

LIRT

มาตรา ๓ บุคคลผู้ชอบที่จะขอร้องให้เจ้าพนักงานพิจารณา กำหนดราคาหรือค่าทดแทนให้เนื่องแต่การที่รัฐบาลตัดถนน ไปในที่ดินซึ่งที่กล่าวไว้ นั่นคือ เจ้าของที่ดินกับผู้ถือกรรมสิทธิ ในสิ่งที่ก่อสร้างในที่ดินและผู้เช่า แต่ห้ามมิให้ยกเอาข้อ โต้แย้งในเรื่อง กำหนดราคาหรือค่าทดแทนมาเป็นเหตุขัด ขวางต่อการทำถนนนี้ ส่วนผู้ใดควรจะได้รับราคาหรือค่า ทดแทนเพียงไรหรือไม่นั้น ให้เป็นไปตามลักษณะดังนี้ คือ

(๑) ถ้าที่ดินของผู้ใดที่ต้องถูกถนนนั้นยังมีเนื้อที่เหลือ อยู่ไม่น้อยกว่าถึงจำนวนของเนื้อที่ติดต่อกับถนนทั้ง ๒ ข้าง หรือแต่ข้างใดข้างหนึ่ง และเนื้อที่ที่เหลือนั้นไม่เป็นที่ซึ่งยาว ตามถนนต่ำกว่า ๘ เมตร กว้างยื่นแต่ถนนเข้าไปต่ำกว่า ๑๐ เมตร หรือรวมเนื้อที่ดินทั้งสิ้นต่ำกว่า ๘๐ ตารางเมตร แล้วรัฐบาลจะไม่ต้องใช้ราคาหรือค่าทดแทนให้สำหรับที่ดิน แปลงนั้น เพราะเหตุว่าการทำถนนเข้าไปในเนื้อที่ของผู้ใด เจ้าของที่ดินอาจได้รับผลจากการทำถนนอยู่ด้วย เช่นกระทำ ให้ที่ดินมีราคาสูงขึ้นโดยทำการก่อสร้างตึก บ้าน โรง เรือน ที่อยู่หรือให้พัก ให้เช่าเก็บผลประโยชน์ได้มาก เป็นต้น ซึ่ง เป็นการทดแทนกันอยู่แล้ว

LIRT

(๒) ที่ดินของผู้ใดถูกทำถนนเสียหายหมดจำนวนเนื้อที่
อย่างหนึ่ง หรือที่ดินเหลือน้อยกว่ากึ่งจำนวนเนื้อที่ที่ถูกทำ
ถนนอย่างหนึ่ง หรือที่ดินชั้นใดที่เหลือติดต่อกันยาวตาม
ถนนต่ำกว่า ๘ เมตร กว้างขึ้นแต่ถนนเข้าไปต่ำกว่า ๑๐ เมตร
หรือรวมเนื้อที่ทั้งสิ้นต่ำกว่า ๘๐ ตารางเมตรอย่างหนึ่ง ให้
เจ้าพนักงานรับซื้อที่ดินที่ต้องถูกทำถนนรวมทั้งที่ดินที่เหลืออยู่
นั้น ตามราคาธรรมดาที่ซื้อขายกันในที่ใกล้เคียงในครั้งที่สุด
ก่อนวันประกาศพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ เว้นไว้แต่ถ้าเจ้า
ของเห็นว่าจะยึดถือกรรมสิทธิ์ที่ดินที่เหลืออยู่ไว้จะได้ประโยชน์
คุ้มแก่การที่ต้องเสียหายไปในการทำถนนแล้ว จะไม่ขายที่ดิน
ที่เหลือนั้นให้เจ้าพนักงานก็ได้ เมื่อเจ้าของได้เลือกเอาทาง
ที่ไม่ขายแทนที่จะได้รับราคาหรือค่าทดแทนสำหรับที่ดินที่
เจ้าพนักงานจะซื้อเช่นนั้นแล้ว รัฐบาลก็ไม่ต้องจ่ายราคาหรือ
ค่าทดแทนให้สำหรับที่ดินแปลงนั้น

(๓) ที่ดินที่ต้องถูกทำถนนนั้นจะแยกเป็นกิโลนดก็แปลง
ก็ตาม ถ้าเนื้อที่นั้นติดต่อกันเป็นผืนเดียวกันไปรวมอยู่ในกรรม
สิทธิ์ของเจ้าของเดียว ห้ามมิให้แยกวินิจฉัยเป็นรายแปลง
เว้นแต่ที่ที่ไม่ติดต่อกันเป็นผืนเดียวกันได้ จึงให้วินิจฉัยเฉพาะ
แปลงที่ต้องถูกทำถนนเสียหายเท่านั้น ให้เสนายัดกระทรวง

มหาดไทยเป็นผู้วินิจฉัยเด็ดขาดในข้อโต้แย้งทั้งหลายที่เกี่ยวข้อง
กับเรื่องนี้ และที่เกี่ยวกับเรื่องที่ระบุไว้ในข้อ (๑) - (๒)
ข้างต้นบรรดาที่มีได้กำหนดลงไว้ชัดเจนด้วย

(๔) สิ่งที่กำลังสร้างลงใน แนวเขตต์ที่จะทำถนนก่อนวัน
ประกาศพระราชกฤษฎีกานี้ หรือสิ่งกำลังสร้างลงภายหลังวัน
ประกาศ แต่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าพนักงาน
งานโดยปราศจากเงื่อนไขนั้น ถ้าเป็นสิ่งถาวรซึ่งหากจะรื้อ
ลงจะเสียหายเกินควรและไม่อาจทำให้คืนสภาพเดิมได้แล้ว
ให้เจ้าพนักงานคิดค่าทดแทนให้แก่เจ้าของพอสมควรแก่ราคา
ตามอายุของสิ่งกำลังสร้างซึ่งปรากฏอยู่ในเวลานี้ เจ้าของต้อง
ออกจากที่ไปภายในกำหนดซึ่งเจ้าพนักงานจะได้บอกล่วงหน้า
ให้ทราบอย่างน้อยหกสิบวัน

ส่วนสิ่งกำลังสร้างไม่เป็นสิ่งถาวรดังกล่าวไว้ในวรรคก่อน
นั้น เจ้าของต้องรื้อถอนไปให้เสร็จภายในกำหนดเวลาซึ่ง
เจ้าพนักงานจะได้บอกล่วงหน้าให้ทราบอย่างเดียวกัน ให้เจ้า
พนักงานคิดค่าทดแทนให้เฉพาะการรื้อถอนและค่าที่จะต้อง
ก่อสร้างขึ้นใหม่พอสมควร

การกำหนดราคาหรือค่าทดแทนให้เป็นหน้าที่นายช่างกรม
นคราทรเป็นผู้ตรวจตราและกำหนด

แต่สิ่งที่ก่อสร้างลงภายหลังวันประกาศพระราชกฤษฎีกานี้ โดยมีได้รับ อนุญาต เป็น ลายลักษณ์อักษร จาก เจ้าพนักงาน เจ้าของจะเรียกร้องราคาหรือค่าทดแทนอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้เลย เจ้าพนักงานจะสั่งให้ย้ายถอนไปให้เสร็จในเวลาอันสมควรได้

(๕) ผู้เช่าต้องนำหนังสือสัญญาเช่าที่ได้ทำไว้โดยชอบด้วยกฎหมายมาแสดงเป็นหลักฐาน สัญญาเช่านั้นต้องปรากฏว่าได้ทำไว้ก่อนวันประกาศพระราชกฤษฎีกานี้ หรือได้ทำขึ้นภายหลังแต่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าพนักงานโดยปราศจากเงื่อนไข ค่าทดแทนนั้นจึงกำหนดให้เฉพาะเท่าที่ผู้เช่าได้เสียหายไปจริง ๆ เนื่องแต่เหตุที่ต้องออกจากที่เช่าก่อนครบกำหนดตามสัญญาเช่านั้น

(๖) การกำหนดราคาหรือค่าทดแทนนั้น ให้เจ้าพนักงานแจ้งความเป็นลายลักษณ์อักษรแก่เจ้าของที่ดิน หรือผู้ถือกรรมสิทธิในสิ่งก่อสร้าง หรือผู้เช่าโดยชอบด้วยกฎหมายอื่นจะต้องเสียหายเพราะการทำถนนนี้ ให้ไปทำความตกลงกับเจ้าพนักงานโดยมีเวลาอันแน่นอนที่ใดที่หนึ่งแล้วแต่เจ้าพนักงานจะกำหนดตามสมควร และเพื่อการนี้ จะแต่งตั้งผู้แทนโดยมีหนังสือมอบฉันทะเป็นหลักฐานไปทำความตกลงแทนก็ได้

LIRT

ถ้าเจ้าพนักงานได้แจ้งความไปแล้วอีกฝ่ายหนึ่งไม่มาตาม
กำหนดนี้ ก็ให้เจ้าพนักงานแจ้งความบอกกำหนดไปอีก
ครั้งหนึ่งเป็นครั้งที่สอง ให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน
และให้บอกไปด้วยว่าถ้าไม่มาเองหรือตั้งผู้แทนมาเพื่อทำความ
ตกลงดังกล่าวข้างต้นแล้ว เจ้าพนักงานจะเป็นผู้กำหนดราคา
หรือกำหนดแทนแต่ฝ่ายเดียว

ถ้าอีกฝ่ายหนึ่งละเลยไม่มา หรือไม่ตั้งผู้ใดมาแทนตาม
กำหนดครั้งหลังนี้แล้ว ก็ให้เจ้าพนักงานกำหนดราคาหรือคำ
ทดแทนตามที่เห็นสมควรได้ เมื่อเจ้าพนักงานได้กำหนด
เป็นจำนวนเงินเท่าใดให้ถือเป็นยุติเพียงเท่านั้น แล้วให้
เจ้าพนักงานแจ้งความให้อีกฝ่ายหนึ่งมารับเงินนั้น ๆ ไป

ถ้าอีกฝ่ายหนึ่งมาตามกำหนด ก็ให้เจ้าพนักงานไกล่เกลี่ย
ให้ตกลงราคากัน เมื่อปรองดองตกลงกันได้ก็ให้จัดบันทึกข้อ
ตกลงไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ให้ทั้งสองฝ่ายลงลายมือชื่อ
พระยานรเห็นเป็นสำคัญ ถ้าไม่ตกลงกันก็ให้ตัดสินโดยวิธี
อนุญาโตตุลาการ คือ ให้เจ้าพนักงานกับอีกฝ่ายหนึ่งตั้งอนุ
ญาโตตุลาการฝ่ายละคน ถ้าและอนุญาโตตุลาการไม่ตกลงกัน
ก็ให้อนุญาโตตุลาการนั้นเลือกตั้งผู้ขาดคนหนึ่ง ถ้าฝ่ายใด
ฝ่ายหนึ่งไม่ตั้งอนุญาโตตุลาการก็ตั้ง หรืออนุญาโตตุลาการไม่

ตกลงกันตั้งผู้ซ้ขาดคดี ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายมีสิทธิ
ขอให้ศาลตั้งอนุญาโตตุลาการหรือผู้ซ้ขาดได้ ถ้าหากว่าจะมี
การใช้จ่ายหรือเสียค่าธรรมเนียมเนื่องในการนี้ ฝ่ายใดที่
กำหนดราคา หรือ ค่าทดแทนไกล จากค่าซ้ขาดของ อนุญาโต
ตุลาการแล้ว ก็ให้ฝ่ายนั้นเป็นผู้เสีย ถ้าก้ำกึ่งกันให้เสีย
ฝ่ายละกึ่ง

มาตรา ๔ บรรดาที่ดินและอสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นที่รับ
ซื้อไว้ตามพระราชกฤษฎีกานี้ ถ้าเหลือจากที่ได้ทำถนนแล้ว
ให้เจ้าพนักงานจัดการจำหน่ายขายเสีย เมื่อได้เงินมากน้อย
เท่าใดให้นำส่งกระทรวงพระคลังมหาสมบัติหักใช้รายจ่ายใน
การทำถนนหรือจะส่งที่ดินนั้นต่อกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ
อย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้สุดแล้วแต่เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย
กับเสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติจะเห็นสมควร

มาตรา ๕ ให้ถือว่าแผนที่ต่อท้ายพระราชกฤษฎีกานี้เป็น
แต่เขตต์แนวทางถนนโดยประเมินเท่านั้น เมื่อเจ้าพนักงาน
ได้ปักกรุยแน่นอนแล้วจะได้หมายลงไว้เป็นหลักฐานในแผนที่
ที่ ๒ ฉะบับซึ่งจะได้เก็บไว้ฉะบับหนึ่ง และกรม
ทะเบียนที่ดินอีกฉะบับหนึ่ง

ประกาศมาฉวันที ๑๒ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๔
เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

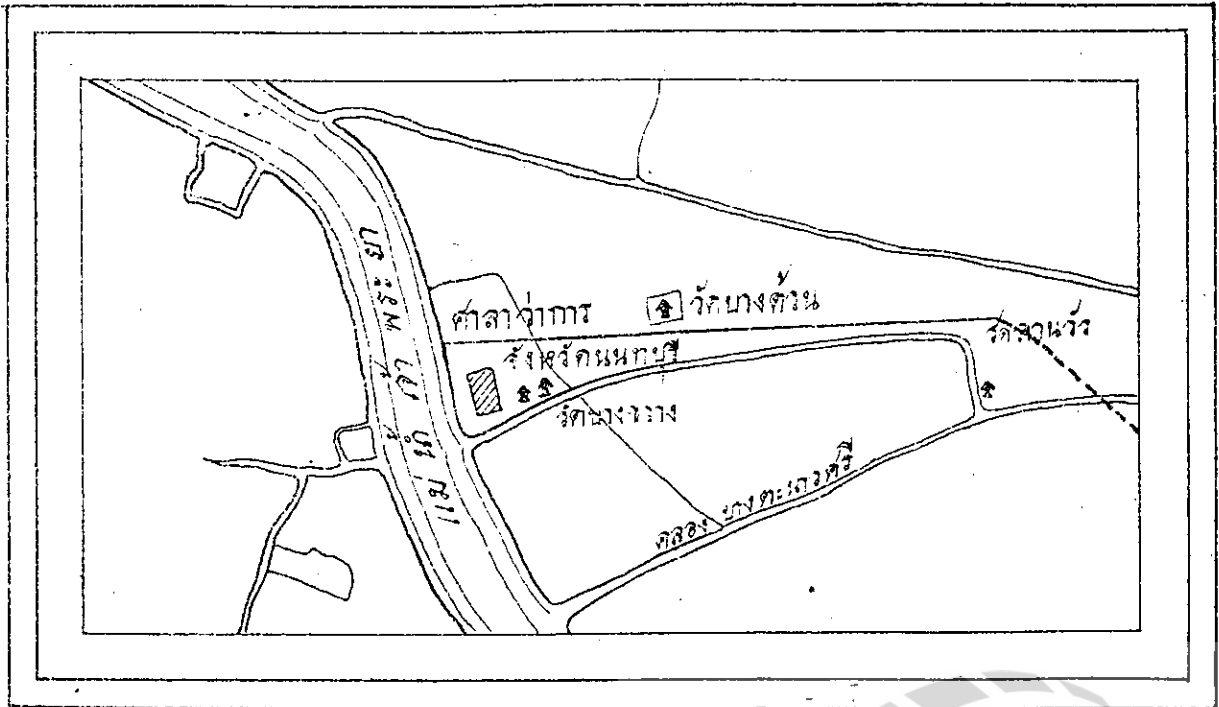

LIRT

แผนที่

กะตักถนนไปเมืองนนทบุรี

มาตราส่วน ๑/๒๕๐๐๐

ก.ช.ท.

วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๗๔

พระพิบูลย์

นาย สวัสดิ์ แห่งวัดบางทราย

พิบูลย์

LIRT